

ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลเพื่อยกระดับประสิทธิภาพในด้านการบริการ
สาธารณะของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
EFFECTIVE ADMINISTRATIVE ENVIRONMENT FACTORS FOR ELEVATING
PUBLIC SERVICE EFFICIENCY OF NOEN PHRA SUBDISTRICT MUNICIPALITY,
MUANG DISTRICT, RAYONG PROVINCE

ธวัช ชำนาญชล¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปาภินันท์²

Thawat Chamnanchol¹ Associate Professor Sakda Silpapisan²

¹นักศึกษาคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

²อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

*Corresponding author E-mail: nooknoo_08@hotmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 12 กรกฎาคม 2565

วันที่ได้รับบทความฉบับแก้ไข (Revised) 15 สิงหาคม 2565

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 กันยายน 2565

บทคัดย่อ

จากการสำรวจการให้บริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พบว่ามีปัญหา ด้านงานส่งเสริมการให้บริการสาธารณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดของ Krittmate Ophange เกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมทางการบริหาร 5 ปัจจัยคือ 1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง 4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี 5. ปัจจัยทางธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง 2. เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร คือ พนักงานของเทศบาลตำบล จำนวน 1,250 คน กลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้จำนวน 303 คน และทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติเชิงวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง อยู่ในระดับมาก ทั้ง 5 ด้าน คือ ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง รองลงมาคือ ปัจจัยทางธรรมชาติ ปัจจัยทางเทคโนโลยี ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยทางด้านสังคม และ 2) ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านอุปสรรค ด้านโอกาส และด้านจุดอ่อน และจุดแข็ง 3) ประสิทธิภาพในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านกระบวนการภายใน ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร ด้านการพัฒนาองค์กร และด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4) ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิภาพ

ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง คือ ปัจจัยแวดล้อมภายนอก $r = .380^{**}$ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ คือ ปัจจัยแวดล้อมภายใน ดังนั้น ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยภายนอก ควรดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแผนกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวขึ้นมาเพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิผล ควรดูแลส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ให้มีการเพิ่มจำนวนประชากร โดยการที่เทศบาลตำบลช่วยเหลือครอบครัวในด้าน การคลอดบุตรและควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยภายนอก ควรมีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละด้านให้เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากร ควรสร้างความเข้าใจและความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องกฎหมายสิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล เพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อค้นพบที่ได้ คือ ประชาชนต้องการเทศบาลตำบลสนับสนุนได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้นให้ทุนแก่ประชาชนที่อยากเรียนแต่ไม่มีทุนการศึกษา และนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในการบริการประชาชนให้ดีขึ้นได้

คำสำคัญ : การให้บริการสาธารณะ ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหาร ประสิทธิภาพ

Abstract

According to the public service survey of Noen Phra Subdistrict Municipality, Muang District, Rayong Province, it was found that there were problems. Promotion of public services Therefore, the researcher has applied the concept of Krittmate Ophange about 5 factors in the management environment: 1. Economic factors. 2. Social and cultural factors 3. Legal and political factors 4. Technological factors 5. Natural Factors The objectives are: 1. to study the level of administrative effectiveness of Noenphra Sub-district Municipality, Muang District, Rayong Province; 2. to study administrative environmental factors affecting the administrative effectiveness of Noenphra Sub-district Municipality, Mueang District, Rayong Province. This time, it was a quantitative research. The population was 1,250 employees of the sub-district municipality. By calculating according to the formula of Taro Yamane, there were 303 people and randomly selected the sample group. to collect information by specific random method The statistics used to analyze the data were frequency distribution, percentage, standard deviation. For analytical statistics, the Pearson correlation coefficient

The results of the study found that 1) The administrative environmental factors of Noen Phra Subdistrict Municipality, Muang District, Rayong Province were at a high level in all 5 aspects, namely legal and political factors, followed by natural factors. technological factor economic factors and social factors, and 2) administrative

environmental factors of Noen Phra Subdistrict Municipality, Muang District, Rayong Province. were at a high level in 4 aspects, namely, obstacles, opportunities, and weaknesses and strengths; 3) effectiveness of management at a high level, namely internal processes Operational results procurement and resource allocation Organization Development and the ability to create satisfaction has the lowest. 4) Administrative environmental factors affecting the administrative effectiveness of Noen Phra Sub-district Municipality, Muang District, Rayong Province. Factors with moderate correlation were external factors $r = .380^{**}$, low correlation factors. is internal environmental factors. Therefore, external factors affect the effectiveness of the administration of Noen Phra Subdistrict Municipality, Muang District, Rayong Province. External factors should develop and improve the economic strategic plan to recover for effective management. Should take care and encourage people in the area to increase the population. The sub-district municipality helps families in childbirth and should use modern information technology to manage the work for efficiency and effectiveness. External factors: budgets should be allocated in each area to be sufficient to meet the needs of personnel. Should create understanding and knowledge for the people on the law of rights and liberties. Participation in the preparation of the district development plan To make the management participant more effective.

The findings were that the people wanted the municipalities to support them to get more education and provide scholarships to people who wanted to study but did not have scholarships. and bring modern technology to manage work efficiently and effectively Which agencies can use as information in policy formulation to lead to better public service practices

Keywords: public service delivery / administrative environment / effectiveness

บทนำ

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่นำพาองค์กรมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้นองค์กรต้องมียุทธศาสตร์ตามความหมายประสิทธิผลขององค์กร เน้นในความหมายของความสามารถขององค์กรที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย 4 ประการนี้ ประการแรก ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กร (integration) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม (adaptability) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสังคม (social relevance) และผลผลิตขององค์กร (productivity) และในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดขึ้นนอกองค์กร และการปราศจากความกดดัน (สำเนา ศรีสมศักดิ์, 2561)

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญ และใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 (มาตรา 9-11)ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการ

พิจารณาจัดตั้งเทศบาลขึ้นเป็น 3 ประเภทคือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยใน ส่วนของเทศบาลตำบลนั้น เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก โดยทั่วไปเทศบาล ตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำ โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบล โดยให้มีสภาเทศบาลซึ่ง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คนที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ และ นายกเทศมนตรีหนึ่งคนที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎรในเขตเทศบาลทำหน้าที่หัวหน้าฝ่าย บริหาร โดยได้มีกฎหมายต่าง ๆ ที่ได้บัญญัติถึงภารกิจ อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเทศบาล ตำบลเอาไว้ว่าที่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2552) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตลอดจนกฎหมายอื่นๆ ที่ให้อำนาจไว้ เป็นต้น

โดยในส่วนจังหวัดระยอง มีเทศบาลเมืองทั้งหมด 2 แห่ง เทศบาลตำบลทั้งหมด 27 แห่ง และ จากข้อมูลผลการสำรวจตามแบบตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นประจำปี 2564 ด้านการบริการสาธารณะ โดยคณะทำงานตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติ ราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2564 ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดระยอง พบว่า เทศบาลตำบลในจังหวัดระยองทั้ง 27 แห่ง ได้รับคะแนนมาตรฐานการปฏิบัติ ราชการ ด้านบริการสาธารณะโดยเฉลี่ย ไม่ถึงร้อยละ 80 โดยเทศบาลตำบลที่ได้คะแนนเกินร้อยละ 90 มีจำนวนเพียง 3 แห่งได้แก่ เทศบาลตำบลบ้านฉาง (94.17) เทศบาลตำบลปลวกแดง (94.17) และ เทศบาลตำบลบ้านเพ (90.84) ส่วนเทศบาลตำบลที่ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 ซึ่งถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 1 แห่งได้แก่ เทศบาลตำบลเนินพระ (46.67) นอกจากนี้ ยังพบว่าการให้บริการสาธารณะบางด้าน อาทิ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ใน ส่วนของการส่งเสริมการกีฬา มีถึง 12 เทศบาลตำบลที่ได้ 0 คะแนน (มีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อ ส่งเสริมการกีฬาไม่ถึงร้อยละ 3) และในส่วนของการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีถึง 9 เทศบาลตำบลที่ได้ ไม่เกิน 1 คะแนน (มีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนไม่ถึงร้อยละ 10) และด้าน การวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พณิชยกรรม และการท่องเที่ยว มีเทศบาลตำบลถึง 8 แห่งที่ไม่มีการ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวใน ท้องถิ่นเป็นต้น (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดระยอง, 2563) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการ บริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดระยอง ด้านการบริการสาธารณะ ยังคงต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาให้เทศบาลตำบลในจังหวัดระยองสามารถจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชน ได้อย่างครบถ้วน และสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนให้ได้มากที่สุด ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของ เทศบาลตำบลในการที่จะปรับกระบวนการขั้นตอนในการบริหารงาน และแสวงหาแนวทางที่จะบริหารงานใน การให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล (Effectiveness) สูงสุด

ดังนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะนำเสนอปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลเพื่อ ยกกระตือรือร้นในด้านการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ตามภารกิจหลัก 5 ด้านคือ 1. ด้านการจัดหาและการจัดสรร ทรัพยากร 2. ด้านกระบวนการภายใน 3.ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ 4. ด้านความสามารถในการสร้าง ความพึงพอใจ 5.ด้านการพัฒนาองค์กร โดยจะเป็นการประเมินวัดประสิทธิผล ทั้งในความคิดเห็นของ ประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบล เพื่อเป็นการตรวจสอบผลการศึกษาวิจัย (Cross Check)

(กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2551) รวมถึงมุ่งศึกษาด้านปัจจัยสาเหตุที่เป็นปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่คาดว่า น่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง 5 ปัจจัยคือ 1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง 4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี 5. ปัจจัยทางธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าจะช่วยให้การศึกษาเรื่องปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลเพื่อยกระดับประสิทธิผลในด้านการบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความน่าสนใจและเป็นประโยชน์มากขึ้น ตลอดจนเพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาตัวแบบของปัจจัยสาเหตุ ที่คาดว่าน่าจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยองและเพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างประสิทธิผลในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ที่เหมาะสมกับบริบทของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ให้มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและความต้องการของท้องถิ่นอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

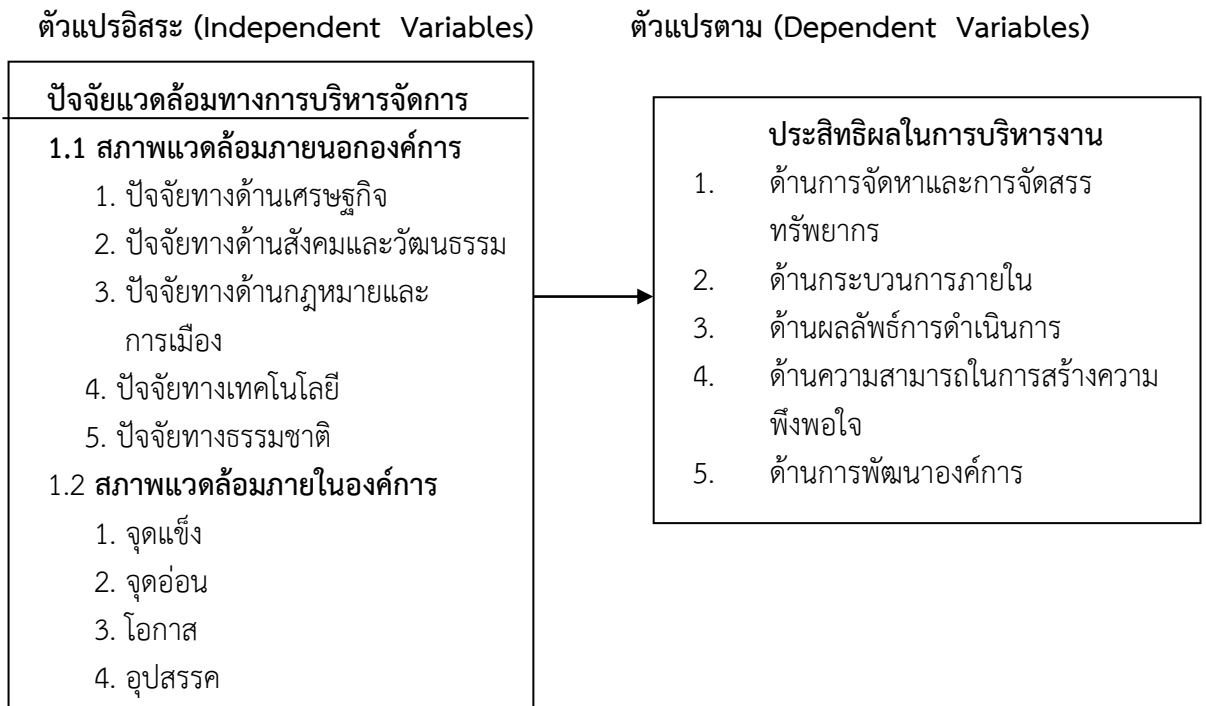
1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

สมมติฐานการศึกษา

ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยองอยู่ในระดับปานกลาง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ (Krittmate Ophange ,2011) กล่าวถึงปัจจัยสภาพแวดล้อมการบริหาร 2 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 5 ด้านได้แก่ 1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง 4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี 5. ปัจจัยทางธรรมชาติ ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก วิเคราะห์ตามหลัก SWOT คือ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ประสิทธิผลในการบริหารงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ กมลลักษณ์ ยินดียม (2556, น. 106-118) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร 2. ด้านกระบวนการภายใน 3. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ 4. ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ 5. ด้านการพัฒนาองค์กร ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์กำหนด กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง มี 2 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง 4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี 5. ปัจจัยทางธรรมชาติ และปัจจัยแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1. จุดแข็ง 2. จุดอ่อน 3. โอกาส 4. อุปสรรค ประสิทธิผลในการบริหารงาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร 2. ด้านกระบวนการภายใน 3. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ 4. ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ 5. ด้านการพัฒนาองค์กร

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานของเทศบาลตำบล แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) พนักงานเทศบาล (ข้าราชการ) และ (2) พนักงานจ้างของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ที่มีอายุในการทำงานไม่น้อยกว่า 6 เดือน รวมจำนวน 1,250 คน (ข้อมูล ณ เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานของเทศบาลตำบล แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ (1) พนักงานเทศบาล (ข้าราชการ) และ (2) พนักงานจ้างของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัด

ระยอง ที่มีอายุในการทำงานไม่น้อยกว่า 6 เดือน โดยทำการคำนวณขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane อ้างถึงใน นพพล มุขมา, 2545, น. 42) และสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จำนวน 303 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

แบบสอบถามปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ลักษณะของแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง มี 5 ด้าน คือ 1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ 2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม 3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง 4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี 5. ปัจจัยทางธรรมชาติ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ประกอบด้วย 5 ด้าน 1. ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร 2. ด้านกระบวนการภายใน 3. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ 4. ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ 5. ด้านการพัฒนาองค์กร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (likert)

3. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มี 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) ของคำถามแต่ละข้อโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์ปฏิบัติการ (IOC : Index of Item objective Congruence) ได้ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา ตั้งแต่ 0.80-1.00

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้กับพนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เรียนนายกเขตเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลพนักงานเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

2. ผู้ศึกษาไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อมิให้เกิดความคลาดเคลื่อน ตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 303 คน ซึ่งแบบสอบถามต้องกลับมาครบถ้วนทุกฉบับ

3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการ ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้ระบบการให้คะแนนตามแนวของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้ระบบการให้คะแนนตามแนวของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	4.23	.713	มาก	4
2. ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.21	.604	มาก	5
3. ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง	4.26	.638	มาก	1
4. ปัจจัยทางเทคโนโลยี	4.25	.604	มาก	3
5. ปัจจัยทางธรรมชาติ	4.26	.574	มาก	2
รวม	4.24	.477	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$; S.D.=.477) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$; S.D.= .638) รองลงมาปัจจัยทางธรรมชาติ ($\bar{X} = 4.26$; S.D.= .574) ปัจจัยทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.25$; S.D.= .604) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 4.23$; S.D.= .713) และปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.21$; S.D.= .604)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน

สภาพแวดล้อมปัจจัยภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. จุดแข็ง	3.51	.979	มาก	4
2. จุดอ่อน	3.67	.919	มาก	3
3. โอกาส	3.81	.849	มาก	2
4. อุปสรรค	3.82	.901	มาก	1
รวม	3.68	.836	มาก	

จากตารางที่ 2 ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$; S.D.= .836) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อุปสรรค มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.82$; S.D.= .901) รองลงมา คือ โอกาส

($\bar{X} = 3.81$; S.D.= .849) และจุดอ่อน ($\bar{X} = 3.67$; S.D.= .919) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จุดแข็ง ($\bar{X} = 3.51$; S.D.= .979)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร	3.92	.642	มาก	3
2. ด้านกระบวนการภายใน	4.04	.643	มาก	1
3. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	4.02	.649	มาก	2
4. ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ	3.83	.636	มาก	5
5. ด้านการพัฒนางองค์การ	3.85	.632	มาก	4
รวม	3.93	.487	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$; S.D.=.487) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการภายใน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$; S.D.= .643) รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X} = 4.02$; S.D.= .649) ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร ($\bar{X} = 3.92$; S.D.= .642) ด้านการพัฒนางองค์การ ($\bar{X} = 3.85$; S.D.= .632) และด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.83$; S.D.= .636)

ตอนที่ 3 ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ประสิทธิผลในการบริหารงาน ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการ	ด้านการจัดหาและ การจัดสรร ทรัพยากร Y_1	ด้าน กระบวนการ ภายใน Y_2	ด้านผลลัพธ์ การ ดำเนินการ Y_3	ด้าน ความสามารถ ในการสร้าง ความพึงพอใจ Y_4	ด้านการ พัฒนา องค์กร Y_4	ประสิทธิผล ในการ บริหารงาน ΣY
ปัจจัยแวดล้อมภายนอก X_1	.380**	.212**	.270**	.245**	.298**	.369**
ปัจจัยแวดล้อมภายใน X_2	.036	.011	.018	.068	.029	.008

* $p < .05$

** $p < .01$

จากตาราง 4 พบว่า จากการหาค่าความสัมพันธ์ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง คือ ปัจจัยแวดล้อมภายนอก $r = .380^{**}$ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ คือ ปัจจัยแวดล้อมภายใน $r = .008$ ดังนั้น ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลศาลาลัย อำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้ศึกษาอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลมีการดำเนินตามนโยบายในการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและองค์กรของท่านมีความพร้อมในการ รับมือกับสถานการณ์ทางการเมือง มีการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา เจริญศรี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพแวดล้อมภายในภายนอกองค์กร และค่านิยมในการทำงานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของ พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ผลการวิจัยพบว่า พบว่า 1) สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ด้านบุคลากร ภายในองค์กร ด้านสถานที่ทำงาน ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ด้านกฎหมายและการเมือง และด้าน รางวัลและผลตอบแทนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพงษ์ ปานจันทร์ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นตรงกันว่า การบริหารงานของเทศบาลตำบล ในการให้บริการสาธารณะด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตมีประสิทธิผลมากที่สุด และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประสิทธิผลน้อยที่สุด ส่วนตัวชี้วัด

ประสิทธิผลในการบริหารงานที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดของภารกิจแต่ละด้านจะมีความแตกต่างกันไปตามภารกิจ แต่เกือบทุกภารกิจทั้งประชาชนและพนักงานของเทศบาลตำบลมีความเห็นสอดคล้องกันว่าตัวชี้วัดประสิทธิผลในการบริหารงานด้านประสิทธิผลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดและปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการภายในองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานมากที่สุดคือ ภาวะผู้นำ (เผด็จการแบบมีศิลป์) รองลงมาคือ ทรัพยากรทางการบริหารจัดการ(งบประมาณ), นโยบายขององค์กร (ขั้นการออกแบบแผนงาน), วัฒนธรรมองค์กร (การทำงานเป็นทีมและการปรึกษาหารือ), สมรรถนะ/ความสามารถขององค์กร (การตอบสนองความต้องการของประชาชน), เทคโนโลยีขององค์กร (แบบร่วมกันทำงาน) และโครงสร้างองค์กร (แบบโครงการ) ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานน้อยที่สุด ส่วนปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการภายนอกองค์กรพบว่า สภาพแวดล้อมทั่วไปด้านการเมืองและสภาพแวดล้อมเฉพาะด้านผู้สนับสนุนหรือผู้ส่งมอบปัจจัยการผลิตแก่องค์กร ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานมากที่สุดสำหรับการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณพบว่า มีปัจจัยเพียง 4 ปัจจัยเท่านั้นที่สามารถทำนายความเป็นไปได้ที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐมได้มากที่สุดซึ่งได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ, ด้านทรัพยากรทางการบริหารจัดการ, ด้านการเมือง และด้านผู้สนับสนุนหรือผู้ส่งมอบปัจจัยการผลิตแก่องค์กร

2. ประสิทธิภาพในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า เทศบาลมีการจัดสรรทรัพยากรเพียงพอต่อความต้องการภายในองค์กรมีผู้เชี่ยวชาญ คอยให้คำปรึกษาในการทำงาน และเทศบาลตำบลมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเน้นผลลัพธ์ที่ตรงตามความต้องการของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ยินดียม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรตามหลักการ บริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการและการจัดสรรทรัพยากร ด้านกระบวนการภายใน ด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน ทัศนความสามารถในการสร้างความพึงพอใจและด้านการพัฒนาองค์กรอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง คือ ปัจจัยแวดล้อมภายนอก $r = .380^{**}$ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ คือ ปัจจัยแวดล้อมภายใน ดังนั้น ปัจจัยภายนอกส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ยินดียม (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารองค์กรตามหลักการ บริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษา เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ผลการวิจัยพบว่า เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการ บริหารองค์กรตามหลักการบริหารจัดการที่ดีที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา 5. เพื่อสร้างรูปแบบประสิทธิผล การบริหารองค์กรตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของ เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ที่อยู่ใน 4 จังหวัด คือ จังหวัดสระแก้วจังหวัดบุรีรัมย์จังหวัด สุรินทร์ และจังหวัดศรีสะเกษ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 383คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยผ่านการตรวจสอบความ แม่นตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าเท่ากับ 1.00 และมี

ค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .996 (α coefficient =.996) การ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ค่า ร้อยละคุณเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสหสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยแวดล้อมทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลกระทบจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในช่วงปี พ.ศ. 2563-2565 ดังนั้น เทศบาลตำบลควรดำเนินการพัฒนาปรับปรุงแผนกลยุทธ์ด้านเศรษฐกิจให้ฟื้นตัวขึ้นมาเพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิผล สนับสนุนการขยายโอกาสทางธุรกิจสินค้าและบริการ

1.2 ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จำนวนและโครงสร้างของประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น เทศบาลตำบลควรดูแลส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ให้มีการเพิ่มจำนวนประชากร โดยการที่เทศบาลตำบลช่วยเหลือครอบครัวในด้านการคลอดบุตร สนับสนุนวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นไว้ให้ลูกหลานสืบต่อไป

1.3 ปัจจัยทางด้านกฎหมายและการเมือง ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรได้รับการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล เช่นการปกปิดข้อมูลส่วนตัวเป็นความลับ ดังนั้น เทศบาลควรมีมาตรการการปกป้องสิทธิส่วนบุคคลให้แก่พนักงานของเทศบาล โดยไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นความลับไปเปิดเผยในที่สาธารณะ

1.4 ปัจจัยทางเทคโนโลยี ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนในการบริหารงาน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.5 ปัจจัยทางธรรมชาติ รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ พื้นที่ในเขตเทศบาลได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม ไฟป่า เป็นต้น ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีมาตรการการดูแลภัยที่เกิดจากธรรมชาติ และหารือขอความร่วมมือจากประชาชนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

1.6 ปัจจัยแวดล้อมภายใน ด้านจุดแข็ง รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลอำนาจแบ่งส่วนราชการออกเป็น 5 กอง คือ สำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และมีคำสั่งแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีการประกาศ ส่วนแบ่งอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน ชี้แจงให้กับบุคลากรและประชาชนให้เข้าใจในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

1.7 ปัจจัยแวดล้อมภายใน ด้านจุดอ่อน รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งบประมาณของ มีจำนวนจำกัดเมื่อเทียบกับภารกิจหน้าที่ที่ได้รับ ดังนั้น เทศบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละด้านให้เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากร

1.8 ปัจจัยแวดล้อมภายใน ด้านโอกาส รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ได้กำหนดการถ่ายโอน

ภารกิจ อำนาจหน้าที่ในการบริการสาธารณะให้ อปท. ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลควรทำความเข้าใจและสามารถนำมาชี้แจงให้กับบุคลากรในเทศบาลเข้าใจในข้อกฎหมายที่กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

1.9 ปัจจัยแวดล้อมภายใน ด้านอุปสรรค รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง เช่น สิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ฯลฯ ดังนั้น เทศบาลควรสร้างความเข้าใจและความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องกฎหมาย สิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล เพื่อให้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.10 ด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลมีการสรุปผลการจัดหาและการสรรทรัพยากรเผยแพร่ให้บุคลากรและประชาชนรับทราบ ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีการสรุปผลการดำเนินงานการจัดหาทรัพยากรว่าเพียงพอต่อความต้องการของพนักงานหรือข้าราชการเสียหอยังไรมีการดำเนินการปรับปรุงทรัพยากรให้ทันสมัยอยู่เสมอ

1.11 ด้านกระบวนการภายใน ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ภายในองค์กรมีการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เทศบาลตำบลและพนักงานร่วมมือกันพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานในแต่ละด้านให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้มากยิ่งขึ้น

1.12 ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีความรู้ ทักษะ ความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานได้มีความรู้ และทักษะการทำงานเพิ่มมากขึ้น โดยการส่งไปอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน หรือให้ทุนศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.13 ด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการจัดการศึกษาในระบบ การจัดการศึกษานอกระบบให้กับประชาชน ดังนั้น เทศบาลตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยการจัดให้มีการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบให้ทุนแก่ประชาชนที่อยากเรียนแต่ไม่มีทุนการศึกษา

1.14 ด้านการพัฒนาองค์กร ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาลตำบลมีการนำเทคโนโลยีที่จำเป็นมาใช้ในการทำงานในองค์กร ดังนั้น เทศบาลตำบลควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อนำผลการศึกษามาปรับแผนกลยุทธ์การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของพนักงานเทศบาลและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดระยอง

2.2 ควรมีการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลเนินพระอำเภอเมือง จังหวัดระยอง เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

กมลลักษณ์ ยืนติยม. (2559). *ประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการ บริหารจัดการที่ดี*.

กรณีศึกษา เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2551). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

กิตติเมธี โอปาง. (2555). *องค์การและสภาพแวดล้อมขององค์การ*. เข้าถึงจาก

<https://www.gotoknow.org/posts/420875>

สิริพงษ์ ปานจันทร์. (2559). *ประสิทธิผลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดนครปฐม*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม).

อภิญา เจริญศรี. (2559). *สภาพแวดล้อมภายในภายนอกองค์กร และค่านิยมในการทำงานที่ส่งผล*

ต่อคุณภาพชีวิตของ พนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด.

วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.